

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Sequu[n]tur rubrice statuto[rum] d[omi]ni wilhelmi archiep[iscop]i
Colonien[sis].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Na decano suo et capitulo minime sine
 vocati. imo vt audimus ꝑ sui phibit
 nonē decani existentibꝫ i sacris assidere
 ꝑsumūt et tractatibꝫ capitularibꝫ inter
 esse se in hoc exercitatiois sine dānabili
 ter inuoluēdo ꝫ qđ adhuc āpliꝫ est dei
 testādū ad talia faciēda ab aliqꝫbus in sa
 cris existentibꝫ. ipi in sacris nō existen
 tes aliqꝫ vt pro certo didicimꝫ incitant
 ꝑpter qđ volentes eoꝝ periculis q̄ntuz
 possumꝫ ꝑcauere. ꝑfactū statutū huic nō
 insertum mādato de verbo ad verbum
 vt amplius oibus quorum interest pa
 teat in hoc sacro concilio ex abundantī
 volumꝫ recitari ipō statuto nō eo minꝫ
 in forma statuti in suo robore vulturo.
 Inhibemus nihilominꝫ in sacris existe
 ribus decanis ceterisqꝫ prelatis ac alijs
 vocē in capitulis habentibus ne tales
 in sacris nō existentes interesse suis tra
 ctatibus vt sibi ipos nō existente in sa
 cris ad intrandum in tractādo confide
 re ꝑmittāt. Alioquin qui ex ꝑlatis ꝫ ex
 ser senioribus in ingressu ad canonicatꝫ
 ꝫ ꝑbendas contrariuz fecerint cum eis
 tractando aut ipos nō existentes in sa
 cris ad intrandum capitulum et ad re
 manendū ꝫ tractādum ibidem actus ca
 pitulares induxerint seu animauerint
 seu etiā admiserint. nisi tunc demū cum
 fm idem statutū ꝫ decanū ꝫ capitulum
 vocati fuerit seu concordit inuitati mo
 nitione nonem dierum ꝑmissa in his
 scriptis exercitatiois sententia innoda
 mus. Datū Anno dñi. M. ccc. xlvij. ꝫ
 nultima die septembris.

Finiunt et expliciūt

editiones ac statuta venerandī in chꝫo
 dñi bone memorie dñi Walrami sancte
 Coloniensī archiepi.

Sequētur rubrice statutoꝝ dñi wil
 helmi archiepi Coloniensī.

E clericis hastiludīa exercētibus.

Et declaratio ꝫ bone me. walra
 mus hñōi statuta nō reuocauerit.

Cōtra clericos inordinate viuētes. tā
 in vestibus qꝫ tōsuris et alijs.

Contra illos qꝫ officīū tabnarioꝝ exer
 cēt iniuste clericos sc̄lares ꝫ religiosos

Cōtra illos qꝫ se nō ꝑmouerunt debito
 tpe ad sacros ordīes nec curāt ꝑmouēi.

Confirmatio statutoꝝ Henrici et Wal
 rami de tonsuris hastiludijs ꝫ vestibus
 clericalibus.

Cōtra illos qꝫ vagantur in ecclesijs qñ
 chorus cantat et qñ diuina celebrantur

Dñ clericī in suppellicio debeāt incedē
 De delatioe sacramenti ad infirmos.

De custodibus seu campanarijs

Ne altariste seu vicarij pastori in alit
 quo derogent.

Et de absolutionibus ꝫ cadaueribus
 impetratis seu impetrandis

Sequit copia quedā cōfirmationis fra
 ternitatis sancti petri.

Cōtra beggardos et suestriones et eoꝝ
 receptatores.

Cōtra vsurarios manifestos ꝫ contra
 ctus dictos hantgelt exercentes.

De hoīes existentes de loco interdīto
 nō debeāt admitti ad sacramenta eccle
 siastica in locis nō interdītis.

Durante interdīto vltra annū hoīes
 hñtes fraternitatē sc̄i petri nō dñt inū
 gi nec ecclesiastice tradi sepulture

Contra iniectores manuum in clericos
 ecclesiasticas ꝫsonas.

Ne aliquis celebret in altari portatili
 aut viatico sine licētia nra.

Ne aliqꝫ dñi ꝫpales vel iudices seu cō
 sules aliqđ attēēt in ꝫiudiciū sancte ec
 clesie.

Cōfirmatio indulgētiarū fabrice Coloni
 ecclesie et de alijs remissionibus ꝫ que
 stioꝝ. alias de indulgētijs specialibꝫ
 benefactorum fabrice.

Ne aliqꝫ assumat in capellanū vel vi
 carium sine nra licētia.

Et q̄ rectores de elemosynis decenter
fabrice teneantur sacrificare.

Uti si impetratū sine dispensatione
nō recipiāt sine n̄ro examic. Sed de im
petrantibus dicit esse reuocati.

Ubiq̄ flagellatores exercent exerci
tium secte eorum cessandū est p̄ triduum
absolutionē excessuū sibi reseruauit du
ocesanus.

Processus et mādata cōtra clericos et
religiosos existentes imitatores secte
predicte.

Ne religiosi et sua mōstera moraz tra
bant et p̄ receptatores eoz.

Ne questores cū crucibus vel calicib⁹
admiratū in prochijs sine licentia n̄ra
ant capituli.

Cōtra detētores et stratores elemosy
nariū et legatorū fabricę.

Et q̄ quilibz questores repellendi sunt
et q̄ nō sunt ponē di trunci vel stipites
in ecclesijs vel capellis.

De pena eoz q̄ statuta prius publicata
nō sunt executi de delatione corpis do
minici et de fortillegis.

De cōmutatione uotoz et vagis resti
tutionibus.

De eodē cū inhibitiōe p̄ religiosos.

Ne religiosi q̄cūqz questū publicū faci
ant vel male questra incerta alias q̄ ad
fabricā ecclesie Coloniē ordinent.

Cōtra exercētes p̄ctus hantgelt Et re
missio ad statutū dñi Sifridi.

De clericis hastiludia exercētib⁹. et dei
claratio q̄ bo. me. walramus h̄mōi stat
uta nō reuocauit.

Wilhelm⁹ dei gr̄a sancte Coloniē.

ecclesie archieps sacri imperij p̄

Italiā archicācellari⁹. Uniuers

sis i sc̄a synodo cōstitutis salutē in dño

Quia sicut nō noronū eē nō p̄t. plati ca

nonici. curati. capellani. et clerici n̄re ci
tatis et dioceſ in eōsura in habitu et in

plurib⁹ alijs puta in hastiludis et in vi

noz v̄ditiōe. et in dñoz officioz neg
ligentijs et in pluribus enormitatibus
et vanitatib⁹. frequēter et enormiter ex
cedere nō verētur et quantz p̄ p̄decesso
res n̄ros maxime bo. me. Conradū He
ricū et walramum archiepos Coloniē. sta
tuta ad reprimendum excessus h̄mōi e/
manarūt. tñ minime p̄fuerūt. qñ nō nul
li ex eis h̄mōi enormitatib⁹ se nō metus
ant immiscere. Et quia statuta h̄mōi in
statutoz ecclesie n̄re corpe cōtinent. hic
in p̄ntibus l̄ris ea non duximus inserē
da. sed omnes nostros prelatos canonis
cos curatos capellanos presbyteros. et
quoscūqz alios ad eorum tenores duxi
mus remittendos. Et quia predicta stat
uta h̄mōi multum sunt penalia. imo pe
riculosa illis qui ip̄a ad vnguem licz eis
ligarent nō curarūt hactenus obserua
re. Et vt ad n̄raz uenit noticiā nō nul
li ex n̄ris subditis falsam sibi quādā re
leuationem circa p̄missa fingentes falso
asserunt et minus veraciter famam pro
uocauerunt q̄ scz bone me. walramus
p̄decessor noster predict⁹ hec statuta in
toto seu in pte reuocauerit et propter
hoc ip̄i necnō eis subditi nō ligent. Luz
itaqz hoc simpliciter nō credamus. imo
nō sit verū sed contrariuz veritati. quo
circa huic dolo volētes quātum possu
mus obuiare prefata statuta non fuisse
nec esse p̄ aliquē reuocata. imo in oī suo
roboze et firmitate remānisse et adhuc re
manere et remanere debere p̄ntibus de
claramus. ip̄a ex abundantia nostra au
toritate sicut statuta ante fuerāt. statu
entes et mandantes in virtute sancte
obedientie omnibus nostris prelati
canonicis. Decanis ch̄stianitarū cura
tis capellanis presbyteris et clericis. n̄re
ciuitatis et dioceſ vt predicta statuta
omnia et singula ad correctionem morū
edita. p̄ prefatos n̄ros et quoscūqz alios
p̄decessores. sicut sunt firma teneant
atqz rata. specialiter etiam ex certa no
stra scientia dilectis nobis decanis
G iij.